a n.) mají nárok na požitky z pokladny státní podle ustanovení tohoto zákona. Válečnými poškozenci ve smyslu tohoto zákona jsou tedy osoby, jež zákon z 8. dubna 1919, č. 199, v § 1 za válečné poškozence uznává, totiž invalidé sub lit. a) blíže definovaní, dále sub lit. b) příslušníci osob uvedených pod lit. a), k jejichž výživě jsou tyto osoby po zákonu povinny přispívati, a sub lit. c) pozůstalí po zemřelých nebo nezvěstných osobách uvedených pod lit. a), na jejichž výživu tyto osoby za života byly po zákonu povinny přispívati. Na v š e c h n y tyto válečné poškozence vztahují se ustanovení daná v čl. I. §§ 1 až 5 zákona č. 142/20, neboť ustanovení ta platí podle nadpisu hlavy I. zákona i podle 1. odst. § 1 pro všechny osoby, které mají nárok na požitky válečných poškozenců a stanoví předpoklady, za kterých a pokud přísluší požitky podle tohoto zákona válečným poškozencům v § 1 zákona č. 199/19 jmenovaným. Pojem i n v a l i d y neb osoby ve válce padlé nebo zemřelé jest užší pojmu »válečný poškozenec«, kterýž pojem zahrnuje v sobě i p ř í s l u š n í k y invaldů a p o z ů s t a l é po osobách ve válce padlých a zemřelých. Zákon č. 142/20 také přesně rozeznává oba tyto pojmy (arg. §§ 7 až 12, kde se mluví jen o invalidech, pak § 13, kde se mluví o padlém nebo zemřelém a dále o invalidovi). Z toho je zřejmo, že všude tam, kde zákon č. 142/20 mluví o v á l e č n é m p o š k o z e n c i, má na mysli válečného poškozence ve smyslu § 1 zákona č. 199/19, tudíž nejen invalidu neb osobu ve válce padlou nebo zemřelou, nýbrž také příslušníky, resp. p o z ů s t a l é v § 1 citovaného zákona sub lit. b) a c) jmenované. Ustanovení v §§ 2 a 5 zákona č. 142/20 obsažená zakládají se na myšlence, že stát chce poskytnouti důchod jen těm válečným poškozencům, kteří nemají zabezpečené existenční minimum z vlastních příjmů nebo z příjmů osob, jež jsou povinny přispívati k jejich výživě. Vztahují se proto i ustanovení § 4, odst. 1. a 2. zákona č. 142/20, na všechny válečné poškozence a je názor, že odst. 2. § 4 vztahuje se jen na invalidy proto, že stanoví podmínku aspoň 50 proc. neschopnosti k výdělku, mylným. (Nález Nejv. správ. soudu ze 4. června 1926, č. 11.836/26.)

Důchod předků. K § 25 zák. č. 142/1920 Sb. z. a n. Nárok na důchod předků činí cit. zákon závislým na podmínce, že předek je výdělku neschopný a že osoba, od níž předek nárok odvozuje, podstatně přispívala k jeho výživě, nebo že by tak činila, kdyby byla na živu. Tendencí tohoto zákona a novely k němu ze dne 25. ledna 1922, č. 39 Sb. z. a n., jest, poskytnouti aspoň částečnou náhradu za újmu, vzniklou úmrtím nebo výdělečnou neschopností živitele, ale jen tenkráte, když poškozená osoba nezbytně potřebuje této částečné náhrady k uhájení existence. To je patrno zejména ze všeobecných ustanovení zákona o požitcích válečných poškozenců o osobách, které mají nárok na požitky zejména z §§ 2 a 4 ve znění zákona č. 39 ex 1922, podle nichž nárok na důchod válečných poškozenců nepřísluší, když je výživa válečného poškozence zabezpečena vlastním příjmem v určité minimální výši, nebo když příjem takový mají rodiče nebo předkové, kteří jsou podle zákona povinni přispívati k výživě válečného poškozence, v kterémžto případě se válečnému poškozenci započítává onen díl příjmu jeho ascendentů, jenž, vypočten podle počtu členů rodiny, by na válečného poškozence připadl. Z těchto základních ustanovení plyne, že podle tendence zákona i za podmínek v § 25 zákona č. 142/1920 stanovených nepřísluší nárok na důchod tomu předku, jehož potřebná výživa je zabezpečena buď jeho vlastním příjmem, nebo příjmy osob, které jsou podle zákona povinny opatřovati jemu potřebnou výživu. Nárok na dů-

chod předků nepřísluší tudíž, jestliže uchazeč o důchod má ještě děti, které jsou podle zákona povinny v případě nouze jej živiti a které podle svých majetkových a výdělečných poměrů jsou s to tuto alimentační povinnost plniti (§ 154 vš. obč. zák.). Okolnost, že výživa předka je zabezpečena tím, že předek má více dětí, které jsou povinny poskytnouti mu výživu podle všeob. obč. zákona, sama o sobě však neprokazuje zabezpečení výživy předka. Rozhodujícím je, zdali děti jsou podle svých individuelních poměrů hmotných také skutečně s to, aby předku (matce) poskytovaly potřebnou výživu. (Nález Nejv. správ. soudu z 8. června 1926, č. 12.104/26.)

K § 12 zák. čl. XIX, 1907. O závazcích hlavního podnikatele vůči okresním, dělníky pojišťujícím pokladnám jedná jedině § 21 uh. min. nařízení ze 14. prosince 1917, č. 4790 M. E., které stanoví, že »za nemocenské a úrazové příspěvky a za členské legitimační poplatky ručí pokladně ... solidárně manžel zaměstnavatele pokud se týče podnikatele, ve společné domácnosti žijící. Taktéž ručí solidárně za uvedené veřejné závazky z dělnického pojištění hlavní podnikatel za podpodnikatele ...« Zmíněná norma nestanoví, že by hlavní podnikatel ručil kromě nemocenských a úrazových příspěvků a členských a legitimačních poplatků i za jiné závazky zaměstnavatele, na př. za náhradní povinnost, plynoucí ze zanedbání povinnosti přihlašovací podle § 12, poslední odstavec zák. čl. XIX/1907. (Nález Nejv. správ. soudu z 29. března 1926, č. 6588/26.)

K § 4 n. z. z r. 1888 ve znění zák. č. 268/19 k pojmu »zaměstnavatel«. Pojistné příspěvky nemocenské za osoby zaměstnané na arcibiskupských statcích diecése olomoucké nelze předpisovati ústřednímu ředitelství arcibiskup statků v Kroměříži. Podle § 33 nem. zák. jest zaměstnavatel zavázán platiti pojistné příspěvky za osoby jím zaměstnané podléhající nemocenské pojistné povinnosti. Kdo je zaměstnavatelem stanoví § 4 n. z. ve znění novely z 15. května 1919, č. 268 Sb. z. a n. (jenž vzhledem k období příspěvkovému od roku 1919 do roku 1922 v tomto sporném případě jedině přichází v úvahu), jenž stanoví: »Zaměstnavatelem podle tohoto zákona jest osoba, na jejíž účet jest provozován podnik nebo hospodářství.« Může tedy zaměstnavatelem býti jen »osoba«, t. j. subjekt způsobilý býti středem práv a závazků, čili subjekt, mající způsobilost právní (osobnost). O takovéto osobnosti nelze mluviti u ústředního ředitelství arcibiskupských statků, poněvadž je lze považovati jen za soubor administrativních zařízení, sloužící správě arcibiskupského jmění, ale nikdy za osobu, která by mohla býti samostatným subjektem práv a právních závazků. Pak ovšem nedostává se předpokladu pro použití §§ 4 a 33 n. z. na zmíněné ředitelství, protože toto nemůže býti pokládáno za zaměstnavatele ve smyslu cit. § 4 n. z. (Nález Nejv. správ. soudu z 9. dubna 1926, č. 7558/26.)

---

§§ 31, 32 a 33 n. z. neplatí na zapsané pokladny pomocné. Zákon neukládá zaměstnavateli vůči pomocné pokladně povinnost ohlašovací, jak ji stanoví §§ 31 a 32 n. z. Tyto paragrafy týkají se podle svého zařadění do oddílu II. nemocenského zákona a podle jeho nadpisu okresních nemocenských pokladen a není normy, jež by ustanovení ta byla vztáhla na zapsané pokladny pomocné, zejména není takového ustanovení v zákoně o zapsaných pomocných pokladnách z 16. července 1892, č. 202 ř. z. Naopak plyne z § 60 zákona nemocenského ze dne 30. března 1888, č. 33